

UZASADNIENIE

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą PIT”, w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą CIT”, w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. Nr 749, z późn. zm.), zwanej dalej „Ordynacją podatkową” oraz w ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 144, poz. 930, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o zryczałtowanym podatku dochodowym”.

Zasadniczym celem projektu jest usprawnienie (zoptymalizowanie) procesów wymiany informacji między administracją podatkową a płatnikami podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podmiotami niepełniącymi funkcji płatnika, obowiązany do składania informacji o dochodach (przychodach) osób fizycznych, a także podatnikami podatku dochodowego od osób prawnych. Wdrożenie projektowanych rozwiązań bezpośrednio przyczyni się do budowy elektronicznej administracji podatkowej, pośrednio zaś do poprawy poziomu dobrowolnego wypełniania obowiązków podatkowych przez interesariuszy administracji podatkowej oraz ograniczenia najczęściej popełnianych błędów podczas rozliczeń podatkowych. Dodatkowo przyczyni się do zapewnienia sprawnej automatycznej wymiany informacji podatkowych na podstawie art. 8 dyrektywy Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. oraz umożliwi udostępnienie przez administrację podatkową usługi wstępnie wypełnionych zeznań podatkowych.

Istniejący stan rzeczy, w tym potrzeby i cele wydania ustawy

Decyzją Komisji Europejskiej (KE) z dnia 1 października 2007 r. Nr K(2007)4562 został przyjęty Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG) w ramach pomocy wspólnotowej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W dniu 30 października 2007 r. uchwałą Nr 267 program ten przyjęła Rada Ministrów.

PO IG realizowany jest poprzez 8 priorytetów tematycznych oraz priorytet Pomoc Techniczna. Wszystkie osie priorytetowe PO IG mają na celu wspieranie innowacyjności oraz działań, które wspomagają innowacyjność.

Z uwagi na niski poziom usług publicznych on-line w Polsce¹⁾ w ramach Priorytetu 7. główny nacisk położony został na rozwój społeczeństwa informacyjnego, w tym budowę elektronicznej administracji.

Służyć temu ma m.in. realizacja na poziomie krajowym projektu e-Deklaracje 2, stanowiącego kontynuację projektu e-Deklaracje finansowanego ze środków Sektorowego Programu Operacyjnego „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006”

---

¹⁾ Poziom zaawansowania rozwoju usług publicznych wśród analizowanych 25 krajów UE wynosi 68%, natomiast w Polsce tylko 34%, odpowiednio pełna interaktywność usług publicznych on-line w tych krajach kształtuje się na poziomie 40%, natomiast w Polsce zaledwie na poziomie 9% (materiał źródłowy: *Załącznik I do Decyzji Komisji „Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013” Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013, Grudzień 2011, pkt 1.21 Poziom rozwoju e-usług administracji publicznej, str. 40*). [http://www.poig.gov.pl/Dokumenty/Lists/Dokumenty%20programowe/Attachments/116/Program Innowacyjna Gospodarka zatwierdzony przez KE 22122011.pdf](http://www.poig.gov.pl/Dokumenty/Lists/Dokumenty%20programowe/Attachments/116/Program%20Innowacyjna%20Gospodarka%20zatwierdzony%20przez%20KE%2022122011.pdf)

(materiał źródłowy: „Szczegółowy opis priorytetów Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013, Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013” http://www.poig.gov.pl/Dokumenty/ZmianyWDokumentach/Documents/Szczegolowy_opis_priorytetow_ver16_zatwierdzona_18102012.pdf).

Strategicznym celem projektu e-Deklaracje 2 jest usprawnienie (zoptymalizowanie) procesów wymiany informacji między administracją podatkową a jej interesariuszami. Zostanie on osiągnięty poprzez wdrożenie systemu zarządzania relacjami z interesariuszami oraz zwiększenie efektywności przetwarzania gromadzonych informacji. Realizacja ww. celów, w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych sprowadza się w szczególności do zwiększenia liczby deklaracji²⁾ składanych za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Wzrost liczby dokumentów podatkowych przekazywanych administracji podatkowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej pozwoli na natychmiastowe gromadzenie w systemie informatycznym danych niezbędnych do uruchomienia usługi wstępnie wypełnionych zeznań podatkowych dla niektórych podatników podatku dochodowego od osób fizycznych (*pre-filed tax return* w skrócie PFR³⁾). Usługa ta będzie przygotowana przez administrację podatkową w oparciu o dane zawarte w imiennych informacjach o wysokości dochodów uzyskanych przez osobę fizyczną, sporządzanych przez płatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podmioty niepełniące funkcji płatnika. W głównej mierze będzie adresowana do podatników rozliczających się na formularzu PIT-37, czyli do osób fizycznych uzyskujących w roku podatkowym dochody za pośrednictwem płatników ze źródeł przychodów położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlegających opodatkowaniu na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Planuje się, że PFR zostanie zamieszczony na utworzonym koncie podatnika na portalu podatkowym. Podatnik chcąc skorzystać z tej usługi, po zalogowaniu się na swoje konto na portalu, będzie zobowiązany przeanalizować przygotowane przez administrację podatkową zeznanie podatkowe i zdecydować, czy tak wypełniony dokument akceptuje, czy wprowadza w nim zmiany, np. w zakresie przysługujących mu ulg, odliczeń, zwolnień. Po uzupełnieniu zeznania podatkowego, poprzez kliknięcie ikonki „wyślij”, podatnik dokona przesłania zeznania podatkowego i automatycznie uzyska urzędowe poświadczenie jego odbioru.

Dodatkowo, wzrost liczby dokumentów podatkowych przekazywanych administracji podatkowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej powinien pozytywnie wpłynąć na pozycję Polski w raporcie sporządzanym przez Bank Światowy pt „Doing Business”. Zgodnie z dotychczasową metodologią przyjętą na potrzeby tego raportu płatności podatku liczone są jako jedna, nawet jeżeli wpłacane są w formie miesięcznych zaliczek, pod warunkiem, że większość podatników rozlicza się drogą elektroniczną.

Osiągnięciu celów 7. osi priorytetowej w zakresie projektu e-Deklaracje 2, a tym samym celów PO IG, służyć ma m.in. przedkładany projekt ustawy.

Dążenie do usprawnienia administracji w tym cyfryzacji usług zostało wymienione w exposé Pana Premiera Donalda Tuska wygłoszonym w dniu 18 listopada 2011 r. podczas zapowiedzi

---

²⁾ Zgodnie z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej, przez deklaracje rozumie się również zeznania, wykazy oraz informacje, do których składania obowiązani są, na podstawie przepisów prawa podatkowego, podatnicy, płatnicy i inkasenci.

³⁾ Usługa PFR dostępna jest w 19 z 34 krajów członkowskich OECD (Survey of Trends and Developments in the Use of Electronic Services for Taxpayer Service Delivery, OECD).

powołania nowego Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji. Rozwiązania związane z cyfryzacją kraju w tym dostarczanie cyfrowych usług publicznych przez administrację zostały przyjęte uchwałą Nr 157 Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kraju 2020. Natomiast uchwała Nr 17 Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Sprawne Państwo 2020 przewiduje, że rejestry publiczne będą usprawniać działanie administracji publicznej oraz oferować usługi dla obywateli i przedsiębiorców.

Celem projektu jest również stworzenie optymalnego systemu pozyskiwania oraz wymiany informacji pomiędzy polską administracją podatkową i administracjami podatkowymi państw UE zgodnie z zapisami art. 8 dyrektywy Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. Zgodnie z art. 8 ust. 1 ww. dyrektywy, właściwy organ każdego z państw członkowskich przekazuje w drodze automatycznej wymiany właściwemu organowi któregośkolwiek z pozostałych państw członkowskich informacje obejmujące okresy rozliczeniowe, począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r., którymi dysponuje w odniesieniu do osób zamieszkałych w tym innym państwie członkowskim, dotyczące szczególnych kategorii dochodu i kapitału, zgodnie z ich interpretacją na mocy krajowych przepisów państwa członkowskiego przekazującego informacje. Proces pozyskiwania oraz wymiany informacji przez polską administrację podatkową będzie dotyczył następujących kategorii dochodów uzyskiwanych w Polsce przez osoby fizyczne nie posiadające miejsca zamieszkania na terytorium RP (nierezydenci):

- dochody z zatrudnienia,
- wynagrodzenia dyrektorów,
- świadczenia emerytalne i rentowe.

Różnice pomiędzy dotychczasowym a proponowanym stanem prawnym

Zgodnie z art. 3a § 1 Ordynacji podatkowej, deklaracje mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej. W obecnym stanie prawnym, rodzaje deklaracji składanych w formie dokumentu elektronicznego określa rozporządzenie Ministra Finansów wydane na podstawie tej ustawy⁴⁾.

Wśród deklaracji sporządzanych na podstawie przepisów ustawy PIT, które mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej przez podmioty inne niż podatników tego podatku, rozporządzenie wymienia m.in.: deklarację roczną o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy (PIT-4R), deklarację roczną o zryczałtowanym podatku dochodowym (PIT-8AR), informację o wypłaconym stypendium, o przychodach z innych źródeł oraz o niektórych dochodach z kapitałów pieniężnych (PIT-8C), informację o dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy (PIT-11), informację o wypłaconych podatnikowi kwotach z tytułu pełnienia obowiązków społecznych i obywatelskich (PIT-R), informacja o wysokości przychodu (dochodu) uzyskanego przez osoby fizyczne niemające w Polsce miejsca zamieszkania (IFT-1/IFT-1R), informację o przychodach (dochodach) wypłaconych lub postawionych do dyspozycji faktycznemu albo pośredniemu odbiorcy (IFT-3/IFT-3R) a także roczne obliczenie podatku od dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym (PIT-40).

Odpowiednio, wśród rodzajów deklaracji sporządzanych na podstawie ustawy CIT ww. rozporządzenie wymienia m.in.: zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej

---

⁴⁾ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 czerwca 2013 r. w sprawie określenia rodzajów deklaracji, które mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 669).

straty) (CIT-8, CIT-8A, CIT-8B), informację podatnika do ustalenia należnych jednostkom samorządu terytorialnego dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT-ST), informację o odliczeniach od dochodu i od podatku oraz o dochodach wolnych i zwolnionych od podatku (CIT-8/O) oraz informację o otrzymanych/przekazanych darowiznach (CIT-D), a także rozliczenie podatku dochodowego od dochodów osiąganych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej na podstawie zezwolenia (SSE-R) oraz sprawozdanie o realizacji uznanej metody ustalania ceny transakcyjnej (SPR-MT)

Zważywszy, iż przepis art. 3a Ordynacji podatkowej nie nakłada obowiązku, a jedynie stwarza możliwość do składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, ostateczną decyzję o sposobie przekazania dokumentów podatkowych podejmują sami zainteresowani. W praktyce powoduje to, iż dokument elektroniczny sporządza niewielki odsetek uprawnionych podmiotów⁵⁾. W większości przypadków jedynie wypełnienie deklaracji odbywa się komputerowo, po czym deklaracje są drukowane, podpisywane i doręczane w tradycyjny sposób.

Natomiast w urzędach skarbowych zachodzi odwrotny proces polegający na „ręcznym” wprowadzaniu danych z deklaracji do systemów informatycznych. Wyjątek stanowi roczne obliczenie podatku dokonywane przez organ rentowy (PIT-40A) oraz informacja o dochodach uzyskanych od organu rentowego (PIT-11A), które na mocy porozumień zawieranych corocznie przez Ministra Finansów z poszczególnymi organami rentowymi, przekazywane są na nośnikach cyfrowych, co umożliwi ich automatyczne wprowadzenie do systemu.

---

5) Ze statystyki dotyczącej liczby złożonych deklaracji, zamieszczonej na stronie <http://www.epodatki.mf.gov.pl/projekt-e-deklaracje-2/statystyka>, wynika, iż co prawda następuje wzrost zarówno liczby, jak i rodzajów formularzy składanych w formie elektronicznej, jednakże nadal stanowią one niewielki udział procentowy w ogólnej ich liczbie. W przypadku:

- CIT-8 udział ten w 2010 r. wyniósł 1,9% (w ogólnej liczbie 481 445), odpowiednio w 2011 r. – 3,8% (w 504 329), w 2012 r. – 6,1% (w 523 987), w 2013 r. – 8,7% (w 560 448);
- PIT-4R udział ten w 2010 r. wyniósł 3,2% (w ogólnej liczbie 1 097 148), odpowiednio w 2011 r. – 7,8% (w 1 119 418), w 2012 r. – 13,2% (1 102 379), w 2013 r. – 19,2% (w 1 117 683);
- PIT-8AR udział ten w 2010 r. wyniósł 2,9% (w ogólnej liczbie 102 573), odpowiednio w 2011 r. 36,3% (w 107 457), w 2012 r. – 10,9% (w 104 524), w 2013 r. – 16,6% (w 104 849);
- PIT-8C udział ten w 2010 r. wyniósł 11,5% (w ogólnej liczbie 808 825), odpowiednio w 2011 r. – 9,2% (1 107 707), w 2012 r. – 12,3% (w 1 060 970), w 2013 r. – 29,3% (w 1 027 446);
- PIT-11 udział ten w 2010 r. wyniósł 5,1% (w ogólnej liczbie 21 407 108), odpowiednio w 2011 r. – 9,9% (w 21 125 251), w 2012 r. – 20,1% (w 20 491 011), w 2013 r. – 30,3% (w 20 497 351);
- PIT-40 udział ten w 2010 r. wyniósł 2,3% (w ogólnej liczbie 446 504), odpowiednio w 2011 r. – 5,8% (w 407 905), w 2012 r. – 13,1% (w 361 828), w 2013 r. – 22,2% (w 377 773);
- PIT-R udział ten w 2010 r. wyniósł 0% (w ogólnej liczbie 210 325), odpowiednio w 2011 r. 0,1% (w 307 719), w 2012 r. – 3,5% (w 246 910), w 2013 r. – 7,8% (w 150 456);
- IFT-1/IFT-1R udział ten w 2010 r. wyniósł 2,3% (w ogólnej liczbie 50 582), odpowiednio w 2011 r. - 9,9% (w 48 856), w 2012 r. - 13,2% (w 46 428), w 2013 r. – 29,2% (w 59 427);
- IFT-2/IFT-2R udział ten w 2010 r. wyniósł 3,6% (w ogólnej liczbie 55 614), odpowiednio w 2011 r. - 8,7% (w 67 689), w 2012 r. - 10,8% (w 72 680), w 2013 r. – 14,7% (w 77 862);
- IFT-3/IFT-3R udział ten w 2010 r. wyniósł 7,9% (w ogólnej liczbie 33 635), odpowiednio w 2011 r. 21,2% (w 34 603), w 2012 r. - 24,2% (w 30 303), w 2013 r. – 42,5% (w 45 722).

W systemie dokumentów ubezpieczeniowych obowiązują inne zasady. Przepis art. 47a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.), stanowi, że płatnicy składek są obowiązani przekazywać dokumenty ubezpieczeniowe (np. zgłoszenie do ubezpieczenia, imienne raporty miesięczne, deklaracje rozliczeniowe, dokumenty dotyczące prowadzenia kont przez płatników składek i kont ubezpieczonych a także korekty tych dokumentów) poprzez transmisję danych w formie dokumentu elektronicznego z oprogramowania, którego zgodność z wymaganiami określonymi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2013 r. poz. 235), została potwierdzona w sposób określony w art. 21 i 22 tej ustawy. Wyjątek od powyższej reguły stanowią płatnicy składek rozliczający składki nie więcej niż za 5 osób oraz płatnicy, których Zakład Ubezpieczeń Społecznych, stosownie do postanowień art. 47a ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, upoważnił do przekazywania dokumentów ubezpieczeniowych w inny sposób niż za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Elektroniczne dokumenty ubezpieczeniowe opatrywane są bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu, w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 262), osoby odpowiedzialnej za przekazanie tych dokumentów.

Dokumenty przekazywane w sposób niezgodny z wymogami określonymi w art. 47a ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie są przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjmowane, co jest równoznaczne z nieprzekazaniem dokumentów (art. 47a ust. 4 ww. ustawy).

O ile zatem w przypadku dokumentów ubezpieczeniowych istnieje ustawowy obowiązek ich przekazywania w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego bezpiecznym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, z zastrzeżeniem sytuacji, o których mowa w art. 47a ust. 2 i 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, to w przypadku deklaracji podatkowych obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych - z uwagi na brak ustawowego wymogu - ich składanie odbywa się w większości przypadków w tradycyjny sposób, czyli w postaci listowej przesyłki. Powyższe - w przypadku deklaracji podatkowych - skutkuje dużą liczbą dokumentów papierowych.

Po zmianach wprowadzonych niniejszą ustawą, deklaracje, których obowiązek złożenia wynika z postanowień ustawy CIT a także ustawy PIT (z wyjątkiem deklaracji składanych przez podatników tego podatku) będą składane administracji podatkowej wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej zgodnie z odrębnymi przepisami, tj. przepisami ustawy - Ordynacja podatkowa oraz przepisami ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Prawo do złożenia deklaracji w formie papierowej przysługiwałoby jedynie płatnikom podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podmiotom niepełniącym funkcji płatnika tego podatku:

- 1) którzy obowiązki informacyjne wykonują w ramach praw nabytych, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 21 listopada 2001 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych

przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 134, poz. 1509)⁶⁾ oraz art. 35a ustawy PIT w związku z art. 7 ust. 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 176, poz. 1243)⁷⁾,

- 2) wymienionym w art. 35 ust. 10, art. 37 ust. 1, art. 39 ust. 1 i 3, art. 42 ust. 2, art. 42a oraz art. 42e ust. 6 ustawy PIT, w przypadku których obowiązek przekazania informacji lub rocznego obliczenia podatku za rok podatkowy istnieje w stosunku do nie więcej niż pięciu podatników, chyba że w ich imieniu i na ich rzecz obowiązek ten wykonuje biuro rachunkowe (w takim przypadku, ww. dokumenty podatkowe byłyby składane wyłącznie w formie elektronicznej).

Powyższym zmianom towarzyszyłoby zaprzestanie wykonania i dystrybucji ww. dokumentów do urzędów skarbowych w drodze zamówienia publicznego. Podmioty składające deklaracje, informacje, roczne obliczenie podatku w formie papierowej, dokonywałyby samodzielnego ich wydruku według ustalonego wzoru. Przykładem lat ubiegłych utrzymana byłaby bowiem zasada określania obowiązujących wzorów w drodze rozporządzenia Ministra Finansów, oraz ich udostępniania osobom zainteresowanym na stronach internetowych urzędów obsługujących organy podatkowe.

Deklaracje składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej byłyby opatrywane podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Jedynie w przypadku płatników podatku dochodowego od osób fizycznych będących osobami fizycznymi oraz podmiotów niepełniących funkcji płatnika tego podatku, przewiduje się podpisywanie deklaracji podatkowych niekwalifikowanym podpisem elektronicznym, opartym na danych autoryzujących osoby fizycznej (ten rodzaj podpisu funkcjonuje od kilku lat w odniesieniu do zeznań rocznych składanych przez podatników podatku dochodowego od osób fizycznych).

Jednocześnie projekt zakłada różnicowanie terminów składania informacji podatkowych oraz rocznego obliczenia podatku, o których mowa w przepisach ustawy PIT, w zależności od formy ich przekazywania. Przedmiotowe dokumenty przesyłane administracji podatkowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz PIT-40A i PIT-11A składane na nośnikach cyfrowych, byłyby sporządzane i przekazywane do końca lutego roku następującego po roku podatkowym. Natomiast informacje oraz roczne obliczenie podatku PIT-40 składane w formie dokumentu papierowego byłyby sporządzane i przekazywane do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym. Proponowane różnicowanie terminów jest niezbędne dla udostępnienia usługi PFR. Usługa ta bazuje na danych pobieranych z systemów informatycznych administracji podatkowej, stąd istotne jest zagwarantowanie odpowiednio długiego okresu umożliwiającego wprowadzenie do ww. systemów niezbędnych informacji z dokumentów papierowych. O ile bowiem dane z dokumentów elektronicznych będą natychmiastowo gromadzone w systemach informatycznych, to dane z dokumentów

---

⁶⁾ Dotyczy spółdzielni mieszkaniowych sporządzających imienne informacje o wysokości wycofanego wkładu budowlanego lub mieszkaniowego wniesionego do spółdzielni od dnia 1 stycznia 1992 r. oraz banków prowadzących kasy mieszkaniowe sporządzających informację o wysokości wycofanych lub przeniesionych na rzecz osób trzecich oszczędności z kasy mieszkaniowej (PIT-14).

⁷⁾ Dotyczy osoby prowadzącej gospodarstwo domowe, która przed dniem 26 października 2007 r. zawarła umowę na podstawie art. 61c ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, i na zasadzie praw nabytych jest obowiązana do poboru zaliczki na podatek dochodowy od należności wynikających z umowy aktywizacyjnej oraz do sporządzania m.in. PIT-4R oraz PIT-11.

papierowych wymagają ich ręcznego wpisania. Skrócenie terminu składania dokumentów papierowych ma zatem na celu zwiększenie zakresu informacji jakie administracja podatkowa będzie mogła uwzględnić w przedstawianym PFR (im więcej danych zostanie wprowadzonych do systemów informatycznych tym bardziej szczegółowy PFR zostanie wygenerowany przez system).

Charakterystyka i ocena przewidywanych, związanych z wejściem w życie ustawy, skutków prawnych proponowanych zmian

Art. 1 projektu ustawy dotyczy ustawy PIT

Art. 1 pkt 1 projektu ustawy dot. art. 35 ustawy PIT.

Art. 1 pkt 1 projektu ustawy zawiera propozycję nadania nowego brzmienia ust. 10 w art. 35 ustawy PIT. W obecnym stanie prawnym przepis ten stanowi, że płatnicy stypendiów, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 40b, są obowiązani w terminie do końca lutego roku następującego po roku podatkowym, sporządzić informację o wysokości wypłaconego stypendium, według ustalonego wzoru, i przekazać ją podatnikowi oraz urzędowi skarbowemu, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania podatnika, z zastrzeżeniem art. 37.

W związku z planowanym zróżnicowaniem w ustawie PIT terminów składania dokumentów podatkowych w zależności od formy złożenia (do końca lutego roku następującego po roku podatkowym w przypadku informacji przekazywanych za pomocą środków komunikacji elektronicznej, odpowiednio do końca stycznia w przypadku informacji przekazywanych w formie papierowej), zachodzi konieczność nadania nowego brzmienia ust. 10 w art. 35 ustawy PIT. Nowe brzmienie, w stosunku do obecnie obowiązującego, różni się jedynie dodaniem wyrazów „z zastrzeżeniem art. 45ba ust. 4”.

Art. 1 pkt 2 projektu ustawy dot. art. 37 ustawy PIT.

Proponowana zmiana polega na nadaniu nowego brzmienia ust. 3 w art. 37 ustawy PIT poprzez dodanie do obecnej regulacji (określającej termin oraz adresatów rocznego obliczenia podatku PIT-40) wyrazów „z zastrzeżeniem art. 45ba ust. 4”. Przyjęcie tej zmiany oznaczać będzie, że PIT-40 – tak jak obecnie – płatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych będą sporządzać do końca lutego roku następującego po roku podatkowym. Wyjątek od tej zasady stanowiłyby jedynie przypadki, w których PIT-40 byłby przekazywany w formie papierowej. W takiej sytuacji termin na sporządzenie i przekazanie PIT-40 (zarówno podatnikowi jak i urzędowi skarbowemu) upływałby z końcem stycznia roku następującego po roku podatkowym.

Art. 1 pkt 3 projektu ustawy dot. art. 39 ustawy PIT.

Lit. a nadaje nowe brzmienie zdaniu pierwszemu ust. 1 w art. 39 ustawy PIT. W obecnym stanie prawnym przepis ten stanowi, że w terminie do końca lutego roku następującego po roku podatkowym płatnicy, o których mowa w art. 31, art. 33 i art. 35, w przypadku gdy nie dokonują rocznego obliczenia podatku, są obowiązani przekazać podatnikowi i urzędowi skarbowemu, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania podatnika, a w przypadku podatnika, o którym mowa w art. 3 ust. 2a, urzędowi skarbowemu, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawach opodatkowania osób zagranicznych – imienne informacje sporządzone według ustalonego wzoru, z zastrzeżeniem ust. 5.

Nowe brzmienie zdania pierwszego różni się od dotychczasowego wyłącznie dodanymi wyrazami „zastrzeżeniem art. 45ba ust. 4”, co związane jest z planowanym zróżnicowaniem terminów składania dokumentów podatkowych w zależności od formy złożenia.

Zmiana brzmienia ust. 3 w art. 39 ustawy PIT zawarta w lit. b, również związana jest ze zróżnicowaniem terminów składania informacji oraz rocznego obliczenia podatku w zależności od formy składania (elektronicznie bądź papierowo). Dlatego też do obecnego brzmienia przepisu (który dotyczy terminu sporządzania informacji PIT-11 i PIT-8C), dodano wyrazy „z zastrzeżeniem art. 45ba ust. 4”.

Po zmianach informacja o wysokości dochodów podatnika, o której mowa w art. 39 ust. 1 ustawy PIT (PIT-11), oraz w art. 39 ust. 3 (część E i F PIT-8C), byłyby sporządzane do końca lutego roku następującego po roku podatkowym, z wyjątkiem przypadku, gdy przekazanie następuje w formie papierowej. W takiej sytuacji termin na złożenie informacji upływałby z końcem stycznia roku następującego po roku podatkowym (zarówno dla podatnika jak i urzędu skarbowego).

Art. 1 pkt 4 projektu ustawy dot. art. 42 ustawy PIT.

Lit. a nadaje nowe brzmienie zdaniu wstępnemu w ust. 2 w art. 42 ustawy PIT, który dotyczy sporządzania przez płatników, o których mowa w art. 41 ust. 1 ustawy PIT (tj. osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i ich jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, dokonujące świadczeń z tytułu działalności wymienionej w art. 13 pkt 2 4-9 oraz art. 18 ustawy PIT), imiennej informacji o wysokości dochodu (PIT-11) oraz imiennej informacji o wysokości przychodu (IFT-1/IFT-1R). Aktualnie informacje te są sporządzane do końca lutego roku następującego po roku podatkowym. Po zmianach, termin ten pozostanie bez zmian w przypadku informacji przekazywanych za pomocą środków komunikacji elektronicznej, natomiast w przypadku zastosowania formy papierowej będzie krótszy o miesiąc (upływał będzie z końcem stycznia roku następującego po roku podatkowym zarówno dla podatnika jak i urzędu skarbowego).

Lit. b nadaje nowe brzmienie ust. 3 w art. 42 ustawy PIT, który w obecnym stanie prawnym stanowi, że w razie zaprzestania przez płatnika prowadzenia działalności przed końcem lutego roku następującego po roku podatkowym, płatnik przekazuje informacje, o których mowa w ust. 2, tj. imienne informacje o wysokości dochodu, o którym mowa w art. 41 ust. 1 ustawy PIT, uzyskanego przez rezydenta Polski (obecny PIT-11), odpowiednio imienne informacje o wysokości przychodu uzyskanego przez nierezydenta Polski (obecny IFT-1/IFT-1R)), w terminie do dnia zaprzestania działalności. Zważywszy, iż projekt ustawy przewiduje skrócenie o miesiąc (z końca lutego na koniec stycznia) terminu sporządzania ww. informacji, w przypadku ich przekazywania urzędowi skarbowemu w formie dokumentu papierowego, konieczna jest zmiana brzmienia art. 42 ust. 3 ustawy PIT poprzez odwołanie się nie do końca lutego roku następującego po roku podatkowym lecz do upływu terminu określonego dla złożenia informacji. W praktyce będzie to koniec lutego w przypadku informacji składanych za pomocą środków komunikacji elektronicznej, odpowiednio koniec stycznia w przypadku informacji składanych w formie papierowej.

Art. 1 pkt 5 projektu ustawy dot. art. 42a ustawy PIT.

Art. 1 pkt 5 projektu ustawy nadaje nowe brzmienie art. 42a ustawy PIT. W obecnym stanie prawnym przepis ten nakłada na podmioty niepełniące funkcji płatnika (wypłacające/dokonujące świadczeń na rzecz osób fizycznych) obowiązek sporządzenia oraz przekazania informacji o wysokości dochodów, jakie podatnik uzyskał od tych podmiotów

z art. 20 ust. 1 ustawy PIT, od których na sporządzającym informację nie ciążył obowiązek obliczenia i pobrania podatku (część D PIT-8C).

Zmiana polega na dodaniu wyrazów „z zastrzeżeniem art. 45ba ust. 4”, co jest konsekwencją proponowanego w projekcie ustawy zróżnicowania terminów składania informacji o wysokości dochodów w zależności od formy składania (elektronicznie bądź papierowo).

Art. 1 pkt 6 projektu ustawy dot. art. 42c ustawy PIT.

Art. 1 pkt 6 projektu ustawy nadaje się nowe brzmienie pkt 2 w ust. 1 w art. 42c ustawy PIT, zgodnie z którym przewiduje się obowiązek składania do właściwego urzędu skarbowego informacji imiennych (IFT-3/IFT-3R) o przychodach (dochodach) wymienionych w art. 42c ust. 5 ustawy PIT wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej zgodnie z odrębnymi przepisami. Obowiązek ten dotyczy płatników wypłacających m.in. przychody (dochody) z odsetek wypłacanych lub stawianych do dyspozycji, związanych z wierzytelnościami wszelkiego rodzaju, a w szczególności ze skarbowych papierów wartościowych, z obligacji lub skryptów dłużnych.

Art. 1 pkt 7 projektu ustawy dot. art. 42e ustawy PIT.

Art. 1 pkt 7 projektu ustawy nadaje nowe brzmienie ust. 6 w art. 42e ustawy PIT, który określa termin oraz adresatów imiennej informacji o wysokości świadczeń z art. 12 ustawy PIT, sporządzanej przez komornika sądowego oraz podmiot niebędący następcą prawnym zakładu pracy, który przyjął zobowiązania wynikające ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, informacja ta (PIT-11) sporządzana jest do końca lutego roku następującego po roku podatkowym. Po zmianach termin ten miałby zastosowanie wyłącznie do informacji przekazywanych za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Informacje papierowe byłyby przekazywane do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym (zarówno podatnikowi jak i urzędowi skarbowemu). Stąd w nowym brzmieniu art. 42e ust. 6 dodano wyrazy „z zastrzeżeniem art. 45ba ust. 4”.

Art. 1 pkt 8 projektu ustawy – dodaje art. 45ba w ustawie PIT.

Ust. 1 w art. 45ba ustawy PIT nakłada na płatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podmioty niepełniące funkcji płatnika tego podatku (inne niż podatnicy), obowiązek składania urzędowi skarbowemu PIT-4R, PIT-8AR, PIT-8C, PIT-11, PIT-R, IFT-1/IFT-1R oraz PIT-40 wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Pozwoli to na osiągnięcie głównych celów (wcześniej omówionych) realizowanych w zakresie projektu e-Deklaracje 2 oraz zapewni usprawnienie automatycznej wymiany informacji podatkowych z zagranicznymi organami podatkowymi.

Ust. 2 w art. 45ba ustawy PIT wprowadza wyjątek od generalnej zasady sformułowanej w ust. 1 dotyczącej składania dokumentów podatkowych wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Przepis ten stanowi, że płatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podmioty niepełniące funkcji płatnika, którzy są obowiązani do sporządzania i przekazywania administracji podatkowej imiennych informacji o wysokości dochodów podatnika lub rocznego obliczenia podatku, ww. dokumenty mogą przekazywać w formie papierowej (a nie za pomocą środków komunikacji elektronicznej), jeżeli w roku podatkowym liczba podatników w stosunku do których ciąży na nich ww. obowiązki nie przekracza pięciu. Powyższa regulacja wzorowana jest na rozwiązaniach przyjętych dla płatników składek, o których mowa w art. 47a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Ust. 3 w art. 45ba ustawy PIT uwzględnia doświadczenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie składania dokumentów ubezpieczeniowych. Zgodnie z tą regulacją deklaracje, informacje oraz roczne obliczenie podatku składane za pośrednictwem biura rachunkowego, byłyby składane wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Ust. 4 w art. 45ba ustawy PIT, zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią, proponuje skrócenie o miesiąc terminu dla składania papierowych informacji oraz rocznego obliczenia podatku (sporządzanych po zakończeniu roku podatkowego), stanowiących podstawę udostępnienia przez administrację podatkową usługi PFR. W obecnym stanie prawnym PIT-11, PIT-8C, PIT-R, IFT-1/IFT-1R a także PIT-40 sporządzane są do końca lutego roku następującego po roku podatkowym. Po zmianach termin ten miałby zastosowanie wyłącznie do ww. dokumentów składanych za pomocą środków komunikacji elektronicznej (w tym przez biura rachunkowe), odpowiednio do PIT-40A i PIT-11A składanych przez organy rentowe na nośnikach cyfrowych. Termin na sporządzenie i przekazanie urzędowi skarbowemu oraz podatnikowi informacji oraz rocznego obliczenia podatku w formie papierowej upływałby z końcem stycznia roku następującego po roku podatkowym. Termin do składania informacji w trakcie roku podatkowego nie uległby zmianie.

Ust. 5 w art. 45ba ustawy PIT stanowi odpowiednik art. 47a ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym dokumenty przekazywane w sposób niezgodny z wymogami określonymi w ust. 1 i 2 nie są przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjmowane, co jest równoznaczne z nieprzekazaniem dokumentów. Z tych względów proponuje się przyjąć analogiczną zasadę w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Natomiast w **ust. 6** w art. 45ba ustawy PIT, wprowadza się definicję biura rachunkowego wskazanego w ust. 3. Zaproponowano, aby za biuro rachunkowe uważać przedsiębiorcę uprawnionego na podstawie odrębnych przepisów do wykonywania czynności z zakresu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych. Definicja ta wzorowana jest na definicji zawartej w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz. U. Nr 152, poz. 1475, z późn. zm.).

Art. 2 projektu ustawy dot. ustawy CIT

Zmiana przewidziana w **pkt 1** polega na dodaniu ust. 8 w art. 26 ustawy CIT. Dodanie tego ustępu oznacza nałożenie obowiązku złożenia informacji IFT-2 wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej zgodnie z odrębnymi przepisami, tj. przepisami ustawy – Ordynacja podatkowa oraz przepisami ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Propozycja ta wynika z potrzeby zachowania spójności systemowej, zarówno na gruncie ustawy PIT (dla IFT-1 projekt przewiduje również obowiązek jego składania wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej) jak i ustawy CIT, co do przyjętego w ustawie rozwiązania. Obowiązek ten będzie dotyczył płatników zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych, zobowiązanych do sporządzenia tej informacji i przesłania jej do właściwego urzędu skarbowego.

Pkt 2 dodaje ust. 1c w art. 27 ustawy CIT, który nakłada obowiązek składania zeznań wyłącznie drogą elektroniczną. Obowiązek ten dotyczyć będzie zeznań (CIT-8, CIT-8A, CIT-8B), a także załączników, które są z nimi składane i stanowią integralną część zeznania (CIT-8/O, CIT-ST, SSE-R, CIT-D, Sprawozdanie o realizacji uznanej metody ustalania ceny transakcyjnej). Należy jednak podkreślić, iż projektowany ust. 1c w art. 27 ustawy CIT nie ma zastosowania, jeżeli formularze stanowiące załączniki do zeznania podatkowego są

składane w innych terminach, lub przez podatników, którzy nie składają zeznania podatkowego np. CIT-ST lub CIT-D.

Art. 3 projektu ustawy dotyczy Ordynacji podatkowej

Zmiana, którą proponuje się w art. 3a § 1 Ordynacji podatkowej jest zmianą dostosowawczą do zmian wprowadzanych w ustawie PIT i ustawie CIT, nakładających obowiązek przesyłania deklaracji wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Należy zauważyć, że obecnie do urzędów skarbowych oraz do urzędów celnych mogą być składane w formie elektronicznej wszystkie deklaracje (składanie deklaracji w formie elektronicznej samorządowym organom podatkowym regulują odrębne przepisy - art. 3d ustawy – Ordynacja podatkowa). Tym samym upoważnienie określone w art. 3a § 3 Ordynacji podatkowej oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 czerwca 2013 r. w sprawie określenia rodzajów deklaracji, które mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 669) nie są potrzebne.

Należy zauważyć, że w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie określenia rodzajów deklaracji, które mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 85 i 98), wydanym na podstawie ww. upoważnienia, zostało wskazanych 112 rodzajów deklaracji (prawie wszystkie istniejące deklaracje), które mogą być składane w formie elektronicznej. Oznacza to, że w całości została zrealizowana wytyczna, zawarta w upoważnieniu, dotycząca stopniowego upowszechniania elektronicznej formy kontaktów z organami podatkowymi. A zatem po wejściu w życie projektowanego przepisu każda deklaracja będzie mogła być składana w formie elektronicznej, o ile odrębne przepisy nie nakładają obowiązku złożenia deklaracji wyłącznie w tej formie.

Art. 4 projektu ustawy dotyczy ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym

Zmiany, które proponuje się w art. 36 ust. 7 i art. 52 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, umożliwią składanie informacji o zmianach we wniosku o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej lub likwidacji działalności, także w innej formie niż pisemna, np. elektronicznie. Konsekwencją takiego rozwiązania jest wprowadzenie nowego formularza PIT-16Z, który zawierałby pozycje niezbędne do zgłoszenia ww. informacji. Wymaga to wprowadzenia stosownej zmiany do art. 52 ust. 3 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, poprzez dodanie pkt 5 zawierającego delegację dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych, do określenia w drodze rozporządzenia informacji o zmianach we wniosku o zastosowanie karty podatkowej lub likwidacji prowadzonej działalności, o której mowa w art. 36 ust. 7 tej ustawy.

Art. 5-6 projektu ustawy dotyczą przepisów końcowych

Art. 5 projektu ustawy

Ust. 1 i 2 tego artykułu wskazuje do jakich dochodów lub do jakich strat (od kiedy uzyskanych, odpowiednio poniesionych) mają zastosowanie zmiany przewidziane w art. 1 i 2 projektu ustawy, tj. dokonywane w ustawie PIT i ustawie CIT. Zgodnie z projektem, przedmiotowe zmiany miałyby zastosowanie do dochodów (poniesionych strat) uzyskanych począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r., a w przypadku podatników podatku dochodowego od osób prawnych, dla których rok podatkowy jest inny niż rok kalendarzowy, od pierwszego dnia roku podatkowego rozpoczynającego się po dniu 31 grudnia 2013 r.

Jednocześnie ust. 3 stanowi, że przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do deklaracji, informacji, rocznego obliczenia podatku oraz zeznania podatkowego, w przypadku gdy odpowiednio deklaracja, informacja, roczne obliczenie podatku oraz zeznanie podatkowe zostały złożone przed dniem 1 stycznia 2015 r. Celem tej regulacji jest zapobieżenie sytuacji, w której podatnicy lub płatnicy podatku dochodowego od osób prawnych oraz płatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych lub podmioty niepełniące funkcji płatnika w tym podatku, byłiby zobowiązani do ponownego złożenia ww. dokumentów, tj. na nowych zasadach za ten sam okres.

Art. 6 projektu ustawy dot. wejścia w życie przepisów ustawy.

Proponuje się, aby przepisy ustawy weszły w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia, w przypadkach określonych w obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przepisach Unii Europejskiej.

Projekt ustawy jest ujęty w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów (numer projektu UD101).

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), oraz § 4 i § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979), projekt ustawy podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. W przypadku zgłoszenia zainteresowania pracami nad tym projektem w trybie przewidzianym w ustawie o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, dokonane zgłoszenie zostanie udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej jako dokument dotyczący prac nad projektem.

Materia regulowana przez projekt nie jest objęta prawem Unii Europejskiej (pozostaje w gestii państw członkowskich UE i nie podlega harmonizacji).

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Janusz Cichoń Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pani Maria Kalinowska Zastępca Dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych w Ministerstwie Finansów, (22) 694-3340, e-mail: kln@mofnet.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia: 12 lutego 2014 r.</p> <p>Źródło:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt e-Deklaracje 2 realizowany w ramach Priorytetu 7. PO IG 2. Uchwała Nr 157 Rady Ministrów z dnia 25.09.2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kraju 2020 3. Uchwała Nr 17 RM z dnia 12.02.2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Sprawne Państwo 2020 4. Expose z dnia 18.11.2011 r., zawierające zapowiedź powołania ministerstwa cyfryzacji oraz dążenia do usprawnienia administracji, w tym cyfryzacji usług <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych RM UD101</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1. Nadmierna liczba dokumentów papierowych, jakie w chwili obecnej wpływają do administracji podatkowej i są przez nią przetwarzane. Dotyczy to w szczególności deklaracji¹⁾ sporządzanych na podstawie przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.
2. Brak możliwości natychmiastowego gromadzenia w systemach informatycznych administracji podatkowej danych niezbędnych do uruchomienia usługi generowania wstępnie wypełnionych zeznań podatkowych dla niektórych podatników podatku dochodowego od osób fizycznych (*pre-filed tax return* w skrócie PFR).
3. Odległa pozycja Polski w raporcie sporządzanym przez Bank Światowy pt „Doing Business” (w rankingu Paying Taxes 2014 Polska zajęła 113 miejsce), z uwagi na fakt, iż zgodnie z dotychczasową metodologią przyjętą na potrzeby tego raportu płatności podatku liczone są jako jedna, nawet jeżeli wpłacane są w formie miesięcznych zaliczek, pod warunkiem, że większość podatników rozlicza się drogą elektroniczną.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zastąpienie dotychczasowego, powszechnego dokumentu papierowego adresowanego do administracji podatkowej dokumentem elektronicznym. Wprowadzenie dokumentu wielopozycyjnego, umożliwiającego płatnikom podatku PIT oraz podmiotom niepełniącym funkcji płatnika w tym podatku, wysłanie administracji podatkowej zbiorczej informacji o dochodach wielu podatników (osób fizycznych) opatrzonej jednym podpisem elektronicznym.

Oszczędność czasu po stronie podmiotów sporządzających dokumenty (deklaracje) elektroniczne.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Np. w Danii, Szwecji, Norwegii, Estonii, Francji tzw. strony trzecie, czyli płatnicy zobowiązani są do przesyłania informacji do administracji podatkowej o pobranym podatku wyłącznie w formie elektronicznej.

Ponadto w 19 z 34 krajów członkowskich OECD (Survey of Trends and Developments in the Use of Electronic Services for Taxpayer Service Delivery, OECD) udostępnia usługę PFR.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Płatnicy PIT oraz podmioty niepełniące funkcji płatnika w tym podatku, składające administracji podatkowej deklaracje podatkowe	1 102 tys. płatników	system informatyczny POLTAX (liczba składających PIT-4R)	usprawnienie kontaktów z administracją podatkową
Płatnicy/podatnicy CIT, składający administracji podatkowej deklaracje podatkowe	379 tys. płatników/ podatników CIT	system informatyczny POLTAX (liczba podatników składających CIT-8)	usprawnienie kontaktów z administracją podatkową

¹⁾ Zgodnie z art. 3 pkt 5 ustawy – Ordynacja podatkowa, przez deklaracje rozumie się również zeznania, wykazy oraz informacje, do których składania obowiązani są, na podstawie przepisów prawa podatkowego, podatnicy, płatnicy i inkasenci.

Podatnicy składający PIT-37	16 195 tys. podatników	system informatyczny POLTAX	ułatwienie dokonania rozliczenia podatku PIT poprzez udostępnienie tej grupie podatników usługi wstępnie wypełnionych zeznań podatkowych (PFR) w oparciu o dane zawarte w deklaracjach podatkowych przekazywanych administracji podatkowej przez płatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podmioty niepełniące funkcji płatnika w tym podatku”
-----------------------------	------------------------	-----------------------------	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Nie prowadzono konsultacji poprzedzających przygotowanie projektu.

W ramach konsultacji publicznych proponuje się uzgodnienie projektu z następującymi podmiotami:

- 1) Business Centre Club,
- 2) Federacja Związków Zawodowych Pracowników Skarbowych,
- 3) Forum Związków Zawodowych,
- 4) Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw,
- 5) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- 6) Konfederacja Lewiatan,
- 7) Krajowa Izba Biegłych Rewidentów,
- 8) Krajowa Izba Gospodarcza,
- 9) Krajowa Rada Doradców Podatkowych,
- 10) Krajowa Rada Komornicza,
- 11) NSZZ „Solidarność”,
- 12) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- 13) Polska Izba Biur Rachunkowych,
- 14) Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,
- 15) Polska Rada Biznesu,
- 16) Polskie Towarzystwo Informatyczne,
- 17) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
- 18) Rada Działalności Pożytku Publicznego,
- 19) Stowarzyszenie Księgowych w Polsce,
- 20) Trójstronna Komisja ds. Społeczno-Gospodarczych,
- 21) Związek Banków Polskich,
- 22) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
- 23) Związek Rzemiosła Polskiego.

Wyniki przeprowadzonych konsultacji zostaną omówione w raporcie, który zostanie udostępniony w BIP na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

Źródła finansowania	Środki z UE w ramach 7. osi priorytetowej POIG – Projekt e-Deklaracje 2. Łączny koszt projektu w latach 2009-2015 wynosi 90 mln zł.
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Koszty utrzymania nowego scentralizowanego systemu informatycznego będą się kształtować na poziomie kosztów utrzymania dotychczasowych systemów informatycznych organów podatkowych. W kolejnych latach zakłada się ewentualny wzrost tych kosztów, wyniosłyby one średnio około 19 mln zł rocznie (str. 165, tab. 8.12 Studium wykonalności projektu e-Deklaracje 2), z tym że zostałyby one zbilansowane zakładaną korzyścią dla administracji podatkowej z tytułu oszczędności czasu i papieru związanego z obsługą deklaracji podatkowych (str. 188, tab. 9.25 oraz str. 194 tabela 9.35 Studium wykonalności projektu e-Deklaracje 2).
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2009 r.)	duże przedsiębiorstwa	555,4	687,9	778,2	869,1	3197,7	4184,2	11259
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Źródła danych: Studium wykonalności projektu e-Deklaracje 2 przygotowane przez PWC.</p> <p>Koszty i korzyści pozafinansowe: zwiększenie liczby usług elektronicznych świadczonych przez administrację podatkową, rozwój społeczeństwa informacyjnego.</p> <p>Wprowadzenie nowych rozwiązań wywoła dwojakiego rodzaju efekty, tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pierwszego rzędu o charakterze mechanicznym; 2) drugiego rzędu, tzw. efekty równowagowe objawiające się zmianami w zachowaniu podatników i płatników. <p>Ad 1) efekty pierwszego rzędu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>po stronie administracji podatkowej</u> polegać będą na: uwolnieniu pracowników urzędów skarbowych od mechanicznych, praco- i czasochłonnych czynności wprowadzania danych z deklaracji do systemu komputerowego i prostych czynności walidacyjnych (oszczędności czasu) (a), zmniejszeniu zużycia materiałów, ponoszonego w związku z koniecznością druku formularzy deklaracji, ich przetwarzaniem i przechowywaniem (obniżenie kosztów) (b), znacznym zmniejszeniu liczby postępowań wyjaśniających prowadzonych wskutek stwierdzenia błędów w złożonych deklaracjach (oszczędności czasu i obniżenie kosztów) (c), przyspieszeniu procesu wymiaru wskutek automatyzacji przetwarzania danych z deklaracji (oszczędności czasu) (d); • <u>w otoczeniu administracji podatkowej</u> polegać będą na: uproszczeniu obowiązku deklaracyjnego poprzez umożliwienie wysyłania administracji podatkowej zbiorczej informacji o dochodach wielu podatników opatrzonej jednym podpisem elektronicznym (oszczędności czasu i obniżenie kosztów) (a), znacznym ograniczeniu możliwości popełnienia błędu podczas wypełniania formularza deklaracji, a w konsekwencji na ograniczeniu konieczności złożenia korekty deklaracji (oszczędności czasu obniżenie kosztów) (b). <p>Wszystkie efekty pierwszego rzędu są dodatnie.</p> <p>Ad 2) efekty drugiego rzędu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>po stronie administracji podatkowej</u> obejmują: usprawnienie procesów wymiaru i poboru w wyniku restrukturyzacji zatrudnienia (uwolnienie pracowników urzędów skarbowych od czynności wprowadzania danych i czynności sprawdzających i skierowanie ich do zadań wymiarowo-kontrolnych), a w konsekwencji zwiększenie skuteczności poboru podatków (a), usprawnienie obsługi interesariuszy, co powinno skutkować zwiększeniem stopnia ich zadowolenia z usług publicznych i przyczynić się podniesieniu dobrowolnego wypełniania obowiązków podatkowych (<i>tax compliance</i>) (b), wzrost satysfakcji pracowników urzędów skarbowych, którzy będą wykonywać zadania wymagające wyższej aktywności intelektualnej niż proste czynności obróbki danych deklaracyjnych (c);
--	--

- w otoczeniu administracji podatkowej - wystąpią choć są trudno mierzalne. W wyniku zmiany zasad deklarowania podatku oczekuje się zwiększenia skłonności podatników do wypełniania obowiązku podatkowego i poprawy wizerunku administracji podatkowej (efekty dodatnie). Jednocześnie nie jest wykluczone, że automatyzacja obsługi interesariuszy doprowadzi do odpersonifikowania kontaktów, co może negatywnie wpływać na ów wizerunek urzędu jako podmiotu niereprezentującego obywateli (efekt ujemny).

Szacunek kosztów i korzyści społecznych, związanych ze zmianą zasad deklarowania podatku, uzależniony jest od zmian liczby podatników i płatników oraz skłonności do korzystania z elektronicznej formy komunikacji z administracją podatkową. W celu oszacowania ww. kosztów i korzyści przyjęto następujące założenia:

- liczba osób, które zdecydują się wejść na rynek pracy, wahać się będzie pomiędzy 380 tys. a 600 tys. rocznie;
- liczba nowo powstałych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą – 300 tys. rocznie;
- liczba firm, które zaprzestaną prowadzenia działalności gospodarczej – 280 tys. rocznie;
- prawdopodobieństwo utrzymania się przez firmę na rynku przez pierwszy rok jej działalności – 60%;
- liczba firm zawieszających działalność gospodarczą – 2% liczby firm działających;
- udział podatników VAT w liczbie podmiotów prowadzących działalność gospodarczą – 70%;
- skłonność podatników (nieobjętych systemem PFR) do korzystania z elektronicznych form komunikacji będzie rosła w czasie i tak w 2015 r. 10% podatników PIT i 26% podatników CIT i VAT będzie korzystało z elektronicznej formy komunikacji z administracją podatkową. Natomiast w 2023 r. będzie to odpowiednio 18% podatników PIT i 57% podatników CIT i VAT;
- współczynnik partycypacji dla podatników objętych systemem PFR przyjęto na poziomie 100%;
- czynności sprawdzające i wprowadzenie danych z deklaracji do systemu komputerowego zajmują pracownikowi urzędu skarbowego średnio 5 min.;
- wartość roboczogodziny pracownika administracji podatkowej – 26,83 zł brutto w 2009 r.
- czasochłonność złożenia deklaracji podatkowej 2 godziny, złożenia korekty deklaracji 1 godzina, koszt wydruku 1 kartki papieru 2 gr.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: zmniejszenie liczby dokumentów papierowych

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: zwiększenie liczby dokumentów elektronicznych

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Dla niektórych podmiotów (w szczególności płatników PIT i CIT) projekt wprowadzać będzie dodatkowe obciążenia regulacyjne, gdyż pozbawiać będzie ww. podmioty możliwości wyboru sposobu przekazywania dokumentów podatkowych do administracji podatkowej. Jednakże, zamiast wysyłać np. tysiąc odrębnych deklaracji i podpisywać każdą z osobna, płatnik będzie mógł wysłać do administracji podatkowej zbiorczą informację zawierającą dane o wielu

podatnikach i podpisać ją jednym podpisem elektronicznym.

Dla większości jednak firm obowiązek elektronicznego przesyłania deklaracji administracji podatkowej nie będzie czymś nowym, gdyż taki obowiązek mają już w kontaktach z ZUS.

Według danych ZUS:

- liczba płatników rozliczających od 1 do 5 ubezpieczonych w formie papierowej wynosi 253 363, odpowiednio w formie elektronicznej – 856 851 (stan na 18 lipca 2013r.),
- liczba płatników rozliczających powyżej 5 ubezpieczonych w formie papierowej wynosi 1 882, odpowiednio w formie elektronicznej – 277 857 (stan na 18 lipca 2013r.).

Na podstawie przeprowadzonej analizy, tj. biorąc pod uwagę liczbę płatników przysyłających do ZUS dokumenty w formie papierowej (253 363 + 1882) oszacowano, że maksymalna liczba deklaracji PIT-11 złożonych w formie papierowej wyniesie $253\,363 * 5 = 1\,266\,815$ sztuk. W szacunkach nie uwzględniano liczby 1 882 ponieważ w przypadku płatników podatku PIT oraz podmiotów niepełniących funkcji płatnika w tym podatku, obowiązek przesyłania administracji podatkowej deklaracji podatkowych wyłącznie w formie elektronicznej istniał będzie w każdym przypadku, w którym liczba podatników dla których sporządzane są imienne informacje lub roczne obliczenie podatku za rok podatkowy jest większa od pięciu. Dodatkowo biorąc pod uwagę fakt, że w ww. grupie 253 363 płatników będą tacy, którzy PIT-11 będą składać za 1, 2, 3 lub 4 podatników, ogólna liczba przesyłanych papierowo deklaracji PIT-11 będzie znacznie mniejsza. W związku z tym oceniono, że nie będzie problemów z ręcznym wprowadzeniem do POLTAX takiej liczby dokumentów, tym bardziej, że ustawa nałoży obowiązek dla tej grupy płatników przesyłania deklaracji do końca stycznia danego roku.

Dodatkowo proponuje się dla płatników będących osobami fizycznymi, możliwość przesłania do administracji podatkowej deklaracji PIT-11 bez konieczności podpisywania jej kwalifikowanym podpisem. Deklarację będzie można podpisać przy wykorzystaniu danych autoryzujących – czyli nie trzeba będzie ponosić dodatkowych kosztów zakupu podpisu kwalifikowanego. To może zachęcić tę grupę płatników do przesłania deklaracji elektronicznie, co dodatkowo wpłynie na zmniejszenie liczby deklaracji do ręcznego wprowadzenia do systemu.

Ze statystyki dotyczącej liczby złożonych deklaracji, zamieszczonej na stronie <http://www.epodatki.mf.gov.pl/projekt-e-deklaracje-2/statystyka>, wynika, iż przypadku płatników podatku dochodowego od osób fizycznych, obowiązanych do obliczenia i pobrania w trakcie roku zaliczek na ten podatek, udział deklaracji PIT-4R złożonych w formie elektronicznej w ogólnej liczbie złożonych deklaracji PIT-4R (elektronicznie i papierowo) w 2010 r. wyniósł 3,2% (w ogólnej liczbie 1 097 148), odpowiednio w 2011 r. – 7,8% (w 1 119 418), w 2012 r. – 13,2% (w 1 102 379), w 2013 r. – 19,2% (w 1 117 683).

9. Wpływ na rynek pracy

Wprowadzenie obowiązku przesyłania deklaracji może negatywnie wpłynąć na rynek pracy. Poprzez automatyzację procesu przetwarzania danych może wystąpić konieczność przekwalifikowania wybranych pracowników w niektórych urzędach skarbowych, a także zmniejszeniu może ulec ilość miejsc dla studentów odbywających praktyki zawodowe.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne	☐ demografia	☒ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		

Omówienie wpływu	<p>Zmiana zasad składania deklaracji podatkowych (przejście z papierowej na elektroniczną) pozwoli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaoszczędzić 850 ton papieru co przekłada się na 14 450 drzew a to na 7,2 ha lasu, • zaoszczędzić 6 800 000 kWh energii, która wystarcza do zasilenia 17 tys. gospodarstw domowych rocznie, • niezanieczyszczonych zostanie 374 000 000 litrów wody, • ograniczyć emisję CO₂ o 850 ton rocznie. <p>Opis metodologii: Opracowanie PKPP Lewiatan nt. faktur elektronicznych.</p>
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Zakłada się, że usługa wstępnie wypełnionych zeznań podatkowych została by udostępniona przez administrację podatkową po 31 grudnia 2014 r. w odniesieniu do dochodów uzyskanych od 1 stycznia 2014 r. Stąd projekt ustawy przewiduje, iż proponowane zmiany w sposobie przekazywania administracji podatkowej dokumentów (deklaracji) elektronicznych weszły by w życie z dniem 1 stycznia 2015 r. i miałyby zastosowanie do dochodów uzyskanych od 1 stycznia 2014 r.

Jednocześnie uchwalenie ustawy w pierwszym półroczu 2014 r. zagwarantuje podmiotom obowiązującym do składania deklaracji podatkowych (w szczególności płatnikom PIT) odpowiednio długiego (kilkumiesięcznego) *vacatio legis* na przygotować się do nowych zasad składania deklaracji podatkowych.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ocena efektów projektu będzie następować każdorazowo po zakończeniu akcji składania zeznań rocznych tj. w drugiej połowie roku. Pierwsza ocena nastąpi w drugiej połowie 2015 r.

Zastosowane zostaną następujące mierniki:

1. Co najmniej dwie trzecie przesłanych przez płatników deklaracji PIT-11 i PIT-8C przesyłanych jest elektronicznie, tj. 14.240.000.
2. Liczba podatników, którzy skorzystali z usługi przygotowanej przez administrację podatkową wstępnie wypełnionych zeznań rocznych. Zakłada się, że w pierwszym roku uruchomienia tej usługi skorzysta z niej co najmniej 50 000 podatników.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Studium wykonalności projektu e-Deklaracje 2 dostępne jest pod adresem: http://www.epodatki.mf.gov.pl/images/files/e-Deklaracje2_Studium_Wykonalnosc_SW_PU_6_2_v_4_8.pdf

Sprawę prowadzi:

Monika Cackowska-Kiwior

Główny Specjalista

w Departamencie Podatków Dochodowych

Ministerstwa Finansów

Tel. (22) 694-36-95

Fax (22) 694-33-31

e-mail: mca@mofnet.gov.pl